

Investitorii din domeniul energiei și resurselor naturale urmaresc realizarea unor proiecte foarte mari, cu finanțari semnificative, spun avocații firmei Popescu & Asociații. În aceste condiții, Departamentul de Energie a înregistrat o creștere exponențială a ratei de facturare și încasare depășind, anul trecut, 30% din cifra de afaceri a societății | De vorba cu partenerele Loredana Popescu și Dana Bivol despre magnitudinea transformărilor din acest sector, proiectele provocatoare și modul în care sunt asistați clienții

Energia a continuat să țina steagul sus în ciuda problemelor cu care aceasta industrie s-a confruntat în ultima perioadă. Chiar dacă 2022 a fost un an cu multe provocări în aproape toate domeniile și ariile de business, iar creșterile de prețuri au avut un impact deosebit atât asupra vieții noastre în general, cât și asupra activităților desfășurate de companiile din domeniul energiei, investițiile au continuat. Proiectele de acest tip au fost vizibile în special în sectorul regenerabililor, având un impact semnificativ asupra economiei naționale. Astfel, au apărut proiecte „verzi” atât ale unor investitori cu experiență în domeniul energiei electrice, sau regenerabile, cât și ale unor firme care au debutat recent pe această piață. „Având în vedere multitudinea de modificări legislative cu impact major în domeniul energiei, modificări care au impactat toți jucătorii de pe piața energiei (energie electrică sau energie verde), primele solicitări primite de la clienții noștri au privit, în special, reglementările aplicabile modului de desfășurare a afacerilor în domeniul energiei. De asemenea, noile modificări fiscale precum și litigiile în care sunt implicați clienții noștri au avut un impact semnificativ atât în activitatea lor, cât și în practica desfășurată de colegii din cadrul Popescu & Asociații”, arată [Loredana Popescu](#), Partener Popescu & Asociații.

În România, sectorul energiei regenerabile este încă într-o fază de creștere, existând un potențial de dezvoltare determinat de multitudinea resurselor naturale care pot fi utilizate. „Astfel, am constatat și apariția unui interes ridicat al investitorilor în această zonă. Este adevărat că vorbim aici despre un business complex, cu implicații într-o multitudine de arii de drept, iar orice asemenea proiect presupune un efort interdisciplinar în care echipa alocată este formată din avocați având diverse specializări; mă refer la energie, mediu, real estate, fiscalitate, permitting, corporate, clienții beneficiind întotdeauna de servicii juridice integrate”, explică [Dana Bivol](#), Partener Popescu & Asociații.

Avocatul amintește faptul că, în ultimul an, proiectele clienților s-au diversificat și se orientează atât către dezvoltarea de parcuri fotovoltaice, cât și către zona de prelucrare a deșeurilor pentru obținerea biocombustibililor. De asemenea, Popescu & Asociații are clienți care au intuit potențialul uriaș de dezvoltare a acestui sector și au diversificat activitatea prin producția sau distribuția panourilor solare.

„Spre exemplu, unul dintre cele mai provocatoare proiecte în care suntem implicați în prezent este cel în care clientul nostru dezvoltă un asemenea parc fotovoltaic, iar provocările cu care se confruntă necesită o echipă dedicată permanent care să acorde suportul juridic. Un proiect de o asemenea anvergură ar putea dura, de la implementare, în faza de cercetare, până la realizare și punerea în funcțiune, cu obținerea tuturor avizelor și autorizațiilor necesare, de la câteva luni până la un an, fiind posibilă prelungirea acestui termen în funcție de alți factori imprevizibili”, nuanțează Partenerul Popescu & Asociații.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Valoarea investițiilor este într-o creștere continuă. Sunt vizate proiecte mari

Deși inițial o parte dintre proiectele demarate de clienții firmei de avocatura puteau fi încadrate în categoria proiectelor mici spre medii, pe parcurs, având în vedere modificarea legislației la nivel european și necesitatea gasirii unor surse de energie regenerabilă, mulți dintre jucătorii implicați în domeniu au demarat proiecte de anvergură, fiecare investitor atragând noi investiții pe piața energiei.

În acest context, experții *Popescu & Asociații* considera ca investitorii urmăresc realizarea unor proiecte foarte mari, cu investiții și finanțări semnificative, valoarea acestora urmând să crească în perioada următoare. „De asemenea, apreciem că investițiile în energie vor crește, întrucât cererile pentru energie regenerabilă au crescut în mod exponențial”, precizează **Dana Bivol**.

În ceea ce privește finanțările pe care investitorii le utilizează pentru a dezvolta astfel de proiecte, luând drept reper exemplul clienților *Popescu & Asociații*, **Loredana Popescu** apreciază că, la început, proiectele de energie regenerabilă se realizează exclusiv în baza investițiilor directe ale investitorilor/fondatorilor proiectelor urmând ca, în funcție de gradul de realizare sau de dezvoltare a proiectelor, să se obțină finanțări de la instituții financiare.

„De asemenea, având în vedere că la nivelul Uniunii Europene se dorește dezvoltarea pieței de energie regenerabilă, apreciem că, în perioada imediat următoare, instituțiile financiare care finanțează astfel de proiecte să reconsidere modul în care finanțează aceste proiecte, fiind posibile situațiile în care instituțiile financiare să finanțeze proiectele încă de la stadii incipiente (de exemplu: achiziție bunuri imobile, echipamente, realizarea studiilor de fezabilitate etc). Vedem această orientare și în modul în care statul, prin atragerea de fonduri europene, a început să sprijine diverse programe de susținere a persoanelor fizice în demersul de eficientizare a locuințelor. Finanțările bancare au început, de asemenea, să fie mai ușoare, bancile oferind diverse opțiuni de finanțare privind sisteme sau parcuri fotovoltaice astfel, în condițiile în care investitorul oferă suficiente garanții reale imobiliare, creditele pot deveni mai ușor de accesat”, completează avocatul.

Chiar dacă inițial investiția în proiecte de energie regenerabilă s-a realizat la nivel de investitor singular, se observă că, în piață, există foarte multe fonduri de investiții care urmăresc achiziționarea unor proiecte deja realizate sau chiar asocierea fondurilor de investiții cu investitori locali care realizează astfel de proiecte în vederea dezvoltării proiectelor în curs de realizare.

„În condițiile în care noul val urmărește producerea unor schimbări semnificative în sectorul energetic, piața energiei verzi a început deja să atragă și fonduri de investiții în acest proces de optimizare a sistemului energetic

național”, subliniaza **Loredana Popescu**.

Printre obiectivele pe care România ar trebui să le finalizeze anul acesta, prin Planul National de Redresare și Reziliență (PNRR), se înscrie și finanțarea a 1.500 MW eolian și solar prin schema de contracte pentru diferență (CfD). Avocații spun însă că rămâne de văzut cum se vor desfășura lucrurile efectiv ținând cont atât de cum au decurs finanțările de până în prezent, cât și de alți factori care pot influența evoluția proiectelor viitoare. „Categoric avem în portofoliu clienți eligibili, interesați să fie parte din cadrul acestui program demarat la nivel național, clienți cărora le acordăm deja consultanța și asistența juridică necesară, urmând a-i susține pe parcursul tuturor etapelor de implementare și monitorizare a proiectelor, etape care implică situații complexe și o colaborare strânsă cu autoritățile locale”, menționează *Partenerul Popescu & Asociații*.

„Prin serviciile pe care le oferim clienților noștri dorim să îi sprijim în toate etapele proiectelor de energie regenerabilă și nu numai, începând cu pregătirea inițială a proiectului, a planului de afaceri și continuând cu dezvoltarea și implementarea acestuia, cât și ulterior etapei racordării proiectului la rețeaua națională, având, de asemenea, o foarte bună relaționare cu autoritățile. Echipa noastră este o echipă consolidată, cu vastă experiență profesională în toate ariile de specializare, o echipă implicată în proiectele și ideile clienților, iar excelența, colaborarea și inovarea sunt elemente de bază care ne caracterizează și care se regăsesc în calitatea serviciilor juridice pe care le oferim. La aceste calități se adaugă adaptabilitatea, într-un ritm accelerat, a echipei de avocați, ritm cu care trebuie să ținem pasul dacă ne dorim să fim competitivi, să aducem plus valoare și să facem diferență pe o piață dinamică și în continuă schimbare. Ne mândrim cu faptul că reușim să ducem proiectele la finalizare în toate etapele lor pentru că avem capacitatea de a oferi servicii complete și integrate pe toate palierele, înțelegând foarte bine atât domeniile de activitate conexe, cât și business-urile și obiectivele clienților noștri.”

Loredana Popescu, Partener - Popescu & Asociații

Și alte sectoare din domeniul energiei stârnesc interesul investitorilor

Nu doar zona de regenerabile atrage atenția investitorilor. Având în vedere schimbările și modul de creștere al pieței, avocații sunt de părere că interesul investitorilor, către piața de energie și resurse naturale, este în continuă creștere, existând noi oportunități în alte segmente din domeniu pe care aceștia le accesează din ce în ce mai frecvent.

„De asemenea, prin activitatea pe care o desfășurăm pentru clienții noștri vedem că tot mai multe persoane juridice sau fizice, române și străine, se implică în dezvoltarea acestui sector. Astfel, tot mai multe companii care au suficient capital, dar cu alte obiecte de activitate care nu au legătura cu domeniul energetic, au inițiat proceduri pentru dezvoltarea unor ample proiecte privind energia verde, investind în acest sens mai multe resurse interne în scopul dezvoltării acestora. În activitatea noastră profesională asistăm clienți, care activează în domeniul resurselor naturale de mai bine de 15 ani, în căutarea soluțiilor inovative pentru exploatarea resurselor în condiții de siguranță pentru mediul înconjurător. Printre clienții pe care îi asistăm în continuare se numără una dintre cele mai importante companii ce activează în domeniul metalurgiei în legătura cu o finanțare acordată unei filiale românești a grupului pentru extinderea unui proiect de valorificare a deșeurilor în spiritul economiei circulare promovată de Uniunea Europeană”, detaliază **Loredana Popescu**.

De altfel, echipa *Popescu & Asociații* asista clienți care desfășoară și activități de exploatare și prelucrare de cuarț, plumb, zinc și alte minereuri. În realizarea obiectivelor clienților firmei, activitatea de consultanță a constat în analiza de piață, solicitarea autorizațiilor necesare bunei realizări a proiectului, până la implementarea efectivă a acestuia.

„Credem ca cele mai mari provocări au rezultat din modul de aplicare și implementare a legislației care, asemeni altor domenii, are nevoie de adaptări și actualizări la necesitățile existente în piața de aceea nu de puține ori am fost nevoiți să interacționăm cu autorități publice în scopul obținerii autorizațiilor, a acordurilor de mediu, ajungând până la situații în care am avut o contribuție pozitivă cu privire la interpretarea legislației în domeniu. Un alt proiect de o complexitate deosebită a vizat negocierea cu autoritățile locale în scopul eliminării unei cantități însemnate de deșeuri și utilizarea continuă a resurselor în condițiile în care România a fost sancționată în nenumărate rânduri de către Curtea Europeană de Justiție tocmai pentru implementarea greșită a măsurilor în acest domeniu, provocarea venind tocmai datorită reticenței autorităților ca urmare a acestor condamnări, dar și datorită legislației inflexibile”, explică avocatul.

Se intervine la nivelul legislației

În tot acest timp se caută soluții astfel încât să fie simplificat accesul investitorilor pe piață.

În cursul anului 2022 și inclusiv în 2023, legiuitorul român a încercat să aducă modificări asupra legislației privind realizarea și desfășurarea proiectelor de energie regenerabilă.

„Deși anul 2023 a început cu o aparentă relaxare a regimului de autorizare pentru proiectele de energie regenerabilă, apreciem că există încă dificultate, din partea investitorilor, în realizarea și desfășurarea acestor proiecte. Orice persoană care s-a ocupat de procesul greoi de autorizare cunoaște dificultățile existente, iar un exemplu în acest sens ține de interpretarea și aplicarea prevederilor Legii 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. Astfel, prin modificarea Legii 50/1991 și a Legii 18/1991, legiuitorul permite realizarea unor proiecte în extravilanul localităților, condiționat de scoaterea definitivă sau, după caz, temporară a acestora din circuitul agricol, fără a mai fi necesară realizarea planurilor urbanistice zonale. În prezent, direcțiile agricole și Ministerul Agriculturii au obligația de a autoriza scoaterea din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilanul localităților în termen de cel mult 45 de zile, după expirarea acestui termen intervenind aprobarea tacită. Apreciam că principalul factor care întârzie realizarea și implementarea proiectelor este cadrul legal care necesită adaptări la realitatea existentă în piață, fiind necesar să fie oferită investitorilor posibilitatea de a avea o imagine cât mai clară și detaliată atât a etapelor care trebuie urmate, respectiv a implicațiilor, cât și a costurilor aferente derulării proiectelor”, atrage atenția **Loredana Popescu**.

Multe proiecte importante și roluri de lead-counsel

În ultimul an, firma *Popescu & Asociații* a fost implicată în multe proiecte importante în domeniul energiei.

Cu referire la mandatele cheie pe care le-a coordonat alături de echipa formată din trei sau chiar cinci avocați deosebit de calificați, în funcție de complexitatea activității, **Loredana Popescu** spune că au vizat dezvoltarea de parcuri fotovoltaice, dar și alte proiecte ce țin de infrastructura energetică. „Urmare a creșterii proiectelor și a

pieței, Departamentul de energie a înregistrat, la rândul lui, o creștere exponențială a ratei de facturare și încasare depășind astfel, anul trecut, 30 % din cifra de afaceri a companiei”, adauga avocatul.

La rândul sau, **Dana Bivol** amintește faptul ca multe dintre proiectele din domeniul M & A și al finanțării au vizat domeniul energiei, pe fondul efervescentei creșteri a proiectelor regenerabile. „Aceste proiecte vor fi finanțate în principal prin fonduri europene - parte a Pactului Verde European – un proiect strategic ambițios care are drept obiectiv atingerea neutralității climatice a Europei până în 2050. Prin intermediul acestui pact, România va beneficia de o serie de investiții majore accelerând astfel tranziția spre energia verde, alături de alte țări din Uniunea Europeană. În acest sens, societatea noastră a asistat investitori importanți din domeniul energiei regenerabile, inclusiv pe partea de finanțare a investițiilor, fie prin granturi, fie prin accesarea liniilor de creditare oferite de banci și instituții de credite private. Pe fondul creșterii accentuate a interesului pentru energia verde, majoritatea proiectelor în care am asigurat asistența juridică completă au vizat și partea de finanțare, inclusiv din fonduri europene”, explica *Partenerul Popescu & Asociații*.

Avocatul mai spune ca, în aceasta perioada, echipa s-a axat pe investitori străini care au încredințat poziția de lead-counsel societății *Popescu & Asociații*. De asemenea, lucreaza cu consultanți fiscali de renume internațional într-o serie de proiecte de mare anvergură, consultanți ce asigura partea de fiscalitate și implementarea optimizării fiscale.

De altfel, *Popescu & Asociații* își desfașoara activitatea după o regulă simplă, care ajută firma de avocatură de fiecare dată în cadrul proiectelor pe care le gestionează: echipele sunt multidisciplinare, alături de avocații specializați în domeniul energiei fiind cooptați de fiecare dată și consultanții specializați în dreptul mediului și al problemelor de mediu, respectiv în aspecte juridice corporative ce țin de buna desfășurare a activității de zi cu zi a clienților, atât la nivel local, cât și internațional, fuziuni, achiziții, reglementare, finanțări, aspecte de natură contencioasă ori chiar penală. În toate mandatele sunt implicați atât avocați seniori, cu vastă experiență și expertiză diferită, cât și avocați juniori care au ocazia atât de a contribui în aceste proiecte, cât și de a învăța. În acest fel *Popescu & Asociații* vine în întâmpinarea clienților cu cele mai bune și mai rapide soluții.

Echipa include doi parteneri și patru avocați colaboratori fiind coordonată, în funcție de natura mandatului, de **Loredana Popescu** și **Dana Bivol** - avocați apreciați atât de clienți, cât și de directoarele juridice de renume precum Legal 500.

În plus, de curând **Loredana Popescu** a fost nominalizată pentru premiul *Equity Capital Markets Lawyer of the Year*, iar **Dana Bivol** pentru premiul *Environment Lawyer of the Year* în cadrul celei de a 8-a ediții a Women in Business Law Awards, gala care își va desemna câștigătorii la finalul lunii iunie la Londra.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)